

THE CRISIS SOLUTION
Terminus a quo

Enter www.bursa.ro/the-crisis-solution-terminus-a-quo/ to read the book

"Financial crisis solution is not financial"
(ENGLISH EDITION)

■ GÜLEN HASHMI, HOTEL TEMPO: "Bucureștiul - o destinație sigură pentru city break" **PAGINA 4**

■ "Fiat Chrysler" investește un miliard de dolari în SUA **PAGINA 16**

■ Prețul cuprului, în primul avans anual de după 2012 **PAGINA 5**

GRAM AUR = 161,9589 RON FRANC ELVEȚIAN = 4,2008 RON EURO = 4,5024 RON DOLAR = 4,2827 RON

VIȚELUL DE AUR - (ULTIMUL EPISOD)

Tâlcul dobânzii

(urmare din numărul trecut)

DUPLICITATEA VENEȚIEI

În anul 1120, Papa Calixtus al II-lea a emis „Sicut Judaeis” („Constituția pentru evreii”), care interzicea convertirea cu forța a evreilor la creștinism (pe lângă să le fie confiscate proprietățile, să le fie tulburate ceremoniile și ritualurile, etc.), sub pedapsa excomunicării.

„Sicut Judaeis” a fost reafirmată în succesiunea de papi, până în secolul al XV-lea.

Totuși, sentința procesului din *Negotiatori din Veneția* include convertirea cu forța la creștinism a lui Shylock - o nedreptate la fel de riscantă, pe cât este nerespectarea legii și a disciplinei contractuale.

NOTA 6

Papa Iulius al II-lea a tentat să-și impună autoritatea asupra întregului teritoriu papal, autoritate erodată inclusiv de manifestările de independență ale Republicii Venețiene, pe care a excomunicat-o printr-o „Bula” ferocă care autoriza pe oricine să obstrucționeze traficul venețian pe mare și pe uscat, îngăduind să se facă orice care să rănească Veneția.

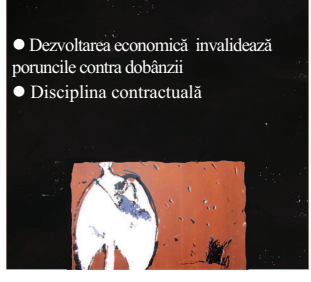
Mercenarii Veneției au fost infrânți

la Agnadello, pierdere care a avut consecințe dezastruoase asupra finanțelor orașului (vezi *XOFA*). Și și a condus la supunerea sa Vaticanului, stare din care și-a mai recăștigat independența doar după ani de diplomatie complicată și schimbări repetate de alianțe.

Dar sentința este verosimilă pentru că, pe de o parte, Veneția nu se mai înclină în fața papalității și, pe de altă parte, pentru că probabil că Vaticanul nu mai veghea cu fermitate la respectarea „Sicut Judaeis”.

Ceea ce, însă, este contradictoriu între pretențiile de moralitate creștină ale lui Antonio și comportamentul său este faptul că el afirma că nu dă și nu ia credit cu dobândă exact în momentul când grăbează un credit care, luat de Shylock, este, în mod normal, purtător de dobândă.

Nu numai atât, Antonio are șase nave pe mare, spre Anglia, Mexic, Tripoli, India, Barbara (nordul Africii) și Lisabona (ca să diminueze riscurile), expediții în care el este investitorul majoritar și pentru care s-a împrumutat deja și este de presupus că s-a împrumutat normal, de

la evreei venețieni, cu dobândă; în fața lui Bassanio, se arată sceptic că ar mai putea găsi vreun creditor, iar la Shylock ajunge ca la ultimul la care ar fi apelat.

Dacă Shakespeare va fi fost cu adevărat atent la acest detaliu, atunci este foarte probabil că îl pune pe Antonio să mintă în fața lui Shylock, când afirmă că nu ia credit cu dobândă, fapt sugerat și de scrisoarea pe care Antonio i-o trimite ulterior, lui Bassanio, la Belmont, în care menționează „my creditors grow cruel” („creditorii mei s-au înrăit”); în mod evident, se referă la alți creditori decât Shylock, care nu îi sunt parteneri, ci cărora le dătează dobândă.

Dar eventuala duplicitate a lui

Antonio ar fi în acord cu certa duplicitate a Veneției înseși, căci orașul ia credit cu dobândă de la locuitorii săi (și încă o face, prin lege), iar cetățenii venețieni sunt forțați să dea credit cu dobândă, deși biserica le-a interzis-o.

Shylock sancționează duplicitatea: „Ce lege-am încălcat, ca să mă tem De judecată? Scelavii cumpărați Li folosii ca pe măgarilor [...]”

(Actul IV, Scena 1)

NOTA 7

Ultimul împărat al Imperiului Latin de Constantinopol, Balduin al II-lea (1217-1273), strălucitor financiar fiind, l-a predat unor negustori venețieni pe fii său, Filip, în chip de garanție pentru un împrumut. Filip a fost răscumpărat, ulterior, de către regele Alfonso al X-lea al Castiliei.

(La sfârșitul secolului al XVI-lea (tempul în care Shakespeare a scris *Negotiatori din Veneția*), interdicția bisericească contra dobânzii la credit se afla în exercițiu deplin, încă, deși trecură, deja, circa 80 de ani de la Reforma declanșată de

Martin Luther (afișase „Cele 95 de teze” încă din 1517).

De altfel, Biblia lui Martin Luther menționează Poruncile contra dobânzii la împrumut (am consultat o ediție din 1912, pe internet, la adresa: <http://www.biblestudytools.com/lut/>), iar anglicanismul oscilează între luteranism și calvinism, fără să se desprindă cu totul de catolicism.

Duplicitatea este duplicare: dubla măsură sugerează așfințitul unui sistem de valori și zorii altuia - aceasta este răsuceala în care viețuiește Shakespeare, iar omniaia și-a găsit, în genul lui, pe cel mai calificat observator al acestei radicale transformări a lumii, al cărei părinte este Hillel.

DEZVOLTAREA ECONOMICA INVALIDEAZA PORUNCILE CONTRA DOBÂNZII

Dar duplicitatea Veneției nu face excepție de la celelalte orașe-stat italiene, ba chiar însăși Biserica a manipulat subiectul, acordând unuor credite cu dobândă, iar alții, atunci când a avut nevoie să se împrumute ieftin, reconfirmând interdicția asupra dobânzii, ca să-și finanțeze Crucadele.

(continuare în pagina 9)

Rezerva fracționară, Shylock și disciplina contractuală

În adobește credem, în mod eronat, că băncile sunt intermediarii financiarilor, întrucât: (i) atrag depozite de la populație și de la firme și (ii) plasează acești bani cu dobândă, prin creditare, populației și firmelor. Un intermediar propriu-zis între deponenți și împrumutați ar face un singur lucru: ceea ce ar deține de la și pentru deponenți ar repune în circulație cu titlu de împrumut cu dobândă, care ar urma să se restituie în timp de către împrumutat, dobândă asigurând atât remunerarea capitalului atras de la deponenți, cât și profitul băncii; întrucât scadența depozite poate

fi imediată (1), în timp ce scadența împrumuturilor este amânată, pentru a putea restitui la timp depozitele, banca-intermediar ar trebui să aibă rezerve de lichidități suficiente pentru a face față acestor decalaj în timp.

Dar băncile moderne nu funcționează așa. Băncile nu mai intermediază decât teoretic între cei ce dețin lichidități și cei care au nevoie de acestea. În realitate, băncile emit bani, mai precis, bani - datorice, prin simplul act juridic al împrumutului. Atunci când dau credite, băncile nu au obligația rezervei integrale (volumul creditelor acordate = suma fondurilor proprii, inclusiv depozite).

(continuare în pagina 7)

Journal de criza

Somajul din zona euro se menține la cel mai redus nivel de după 2009

Rata șomajului din zona euro s-a situat la 9,8% în noiembrie 2016, nivel similar cu cel din octombrie, dar în scădere față de perioada similară din 2015, când atinsese 10,5%, anunță Oficialul European de Statistică (Eurostat).

Nivelul din noiembrie 2016 este cel mai redus atins de acest indicator după luna iulie 2009.

Conform Eurostat, 15,898 milioane de persoane erau în șomaj în zona euro, în luna noiembrie, cu 972.000 mai puțin decât în aceeași lună din 2015.

În rândul tinerilor, rata șomajului s-a situat la 21,2% în zona euro. Țara cu cea mai scăzută rată a șomajului pe acest segment de vârstă a fost Germania (6,7%), iar statele cu cel mai ridicat nivel sunt Grecia (46,1% în septembrie) și Spania (44,4%).

Pe ansamblul Uniunii Europene, rata șomajului a scăzut în noiembrie la 8,3%, de la 8,4% în octombrie, respectiv 9% în noiembrie 2015. Acesta este cel mai redus nivel din februarie 2009 până în prezent.

În perioada examinată, 20,429 milioane de persoane nu aveau loc de muncă în UE, cu 1,552 milioane mai puțin decât în anul precedent.

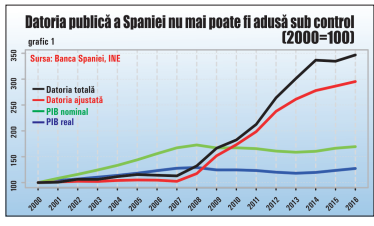
Redresarea Spaniei, între poveste și realitate

Povestile de adormit copiii au, aproape întotdeauna, o notă de magie, de suspendare a realității, astfel încât să asigure vise frumoase celor mici.

O poveste asemănătoare, cel puțin conform cifrelor oficiale și declarațiilor guvernamentale, este spusă spaniolilor și europenilor de cel puțin trei ani, însă visul frumos al redresării sustenabile a Spaniei refuză să se materializeze.

Cotidianul *El Economista* scria, cu câteva zile înainte de sfârșitul anului trecut, că „Spania va atinge în 2016 vârful PIB-ului înregistrat în 2008”.

Dar cum s-a realizat această „performanță” și cât de sustenabilă este

traiectoria de creștere? Utimele date oficiale arată că redresarea PIB-ului real (exprimat în prețuri ale anului 2010) și a celui nominal s-a realizat pe fondul unei creșteri accelerate a datoriei publice, în ciuda dobânzii

afiate la minime istorice și a achizițiilor susținute ale obligațiilor guvernamentale de către BCE (vezi graficul 1).

(continuare în pagina 8)

VIOREL ARCAȘ, PSD: "Procedura de demitere a președintelui ASF va continua, probabil în februarie"

Mișu Negrițoiu nu a scăpat, încă, de demitere.

În febra alegerilor, parlamentarii nu am mai discutat, la finalul anului trecut, raportul pentru

demiterea președintelui Autorității de Supraveghere Financiară (ASF) Mișu Negrițoiu, făcut de patru comisiuni din Senat și Camera Deputaților, în luna octombrie 2016.

Este de așteptat, însă, ca procedura să fie reluată, în actuala legislație, deși, la finalul anului trecut, s-a zvonit că propunerea de demitere a lui Mișu Negrițoiu nu a mai ajuns în plenum Parlamentului, fiind blocată, de președintele Senatului Călin Popescu Tăriceanu.

ADINA ARDELEANU
(continuare în pagina 8)

FOSTA ȘI ACTUALA GUVERNARE SE BAT ÎN DECLARAȚII PRIVIND BUGETUL DE STAT

Isar: "Controlul la marii evazionisti va fi evitat în continuare"

● "Isărescu are mai multe instrumente la dispoziție de la contabilitate creativă, până la reduceri de dobândă, rezervă minimă și stimularea creditării, pentru a ajuta un guvern să se înscrie în ținta de deficit" ● "Gestiunea aproximativă a finanțelor publice în România este o realitate" ● Interviu cu economistul Lucian Isar

Lucian Isar

Reporter: Liderul PSD Liviu Dragnea spune că a găsit o gaură în buget de 10 miliarde de lei - 14 miliarde de lei, din cauza rectificării bugetare pozitive din noiembrie, iar guvernării tehnocrați se apără afirmând că deficitul din 2016 a fost sub țintă. Anca Dragu, fostul ministru al Finanțelor, spune: "Dacă așa-zisa gaură ar fi existat, deficitul ar fi sărit în 2016 de 4% din PIB, însă a fost de 2,59% din PIB", a precizat Dragu. Care este opinia dumneavoastră cu

privire la aceste acuzații/declarații?

Lucian Isar: După cum a fost evident din declarația domnului Dragnea, acesta nu avea toate informațiile. Așteptând ca informațiile complete să îi parvină a doua zi, Dragnea a

vorbit de o gaură fără a specifica în ce se referă prin acest termen.

A consemnat ANCUȚA STANCIU
(continuare în pagina 15)

- Citiți, în pagina 3, articolele
1. Consilierul Prezidențial Cosmin Marinescu: "Deficiențe structurale, profunde, în materie de programare și execuție bugetară"
 2. Președintele Iohannis l-a chemat pe premierul Grindeanu pentru discuții pe marginea bugetului
 3. Parlamentarii vor ancheta rectificările bugetare pozitive ale Guvernului Ciolos

